

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Jana Čížka a Mgr. Karla Černína, Ph.D., ve věci

žalobce: **H. T. P.**
státní příslušník Vietnamské socialistické republiky

zastoupený advokátem Mgr. Vratislavem Polkou
sídlem Berní 2261/1, Ústí nad Labem

proti
žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 5. 2023, č. j. MV-59746-4/SO-2023

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce podal dne 5. 12. 2022 žádost o prodloužení doby platnosti uděleného povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia dle § 44a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 240/2022 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Jelikož k žádosti nebyl doložen doklad o zajištění prostředků k pobytu na území nebo doklad o příjmu [§ 44a odst. 6 písm. c) ve

spojení s § 42d odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců], byl žalobce vyzván přípisem ze dne 5. 12. 2022 k doplnění této náležitosti podání ve lhůtě 20 dnů.

2. Usnesením ze dne 26. 1. 2023, č. j. OAM-48240-6/DP-2022, zastavilo Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“) správní řízení ve věci podané žádosti dle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), pro neodstranění vad žádosti.
3. Proti usnesení o zastavení řízení podal žalobce odvolání. Žalovaná však shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) odvolání zamítla a rozhodnutí o zastavení řízení potvrdila.
4. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.

Žaloba

5. Žalobce nezpochybňuje, že ve stanovené dvacetidenní lhůtě nedoplnil žádost, jak k tomu byl vyzván. Došlo k tomu pochybením jeho dřívější zástupkyně. Doklad prokazující prostředky k pobytu na území však předložil dodatečně po podání odvolání proti usnesení o zastavení řízení, a tím vadu žádosti odstranil. Zásada koncentrace musí být v tomto případě prolomena zásadami dle § 2 a § 3 správního řádu a její uplatnění odporuje zásadám materiálního právního státu. Zastavené řízení nelze snadno opakovat podáním nové žádosti, neboť žalobce musí opustit území státu a podat novou žádost prostřednictvím zastupitelského úřadu. Možnost podat novou žádost je tak omezena finančně, a navíc představuje vážný zásah do soukromí žalobce. Žalobce musí přerušit účel pobytu a bez garance jistoty se pokusit opětovně o získání pobytového oprávnění, navíc v nedůstojném procesu registrace termínu k podání žádosti. Zastavení řízení v době, kdy lze o žádosti již rozhodnout, odporuje i cílům správního řízení a principům spravedlnosti.
6. Dále žalobce poukazuje na článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, uveř. pod č. 209/1992 Sb., který je přímo aplikovatelný. Důsledky zastavení řízení o žádosti (nutnost vycestovat, ukončit či přerušit na neznámou dobu studium a život na území), mají podle žalobce dramatický dopad do jeho soukromého života a jsou nepřiměřeně intenzivnější, než je důvod, pro který bylo řízení zastaveno. Povinnost zkoumat dopad do soukromého života cizince přitom stíhá správní orgány i v řízení o žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu (rozsudky NSS ze dne 25. 8. 2015, čj. 6 Azs 96/2015-30, a ze dne 20. 9. 2018, čj. 10 Azs 127/2018-30). Žalovaná se však namítanému zásahu do žalobcova práva na soukromí vůbec nevěnovala, a napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné.

Vyjádření žalované

7. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby pro nedůvodnost. Ve vyjádření odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a stručně shrnula klíčové závěry, k nimž dospěla. Poukázala opakovaně též na judikaturu NSS, z níž při posouzení věci vycházela.

Podmínky řízení a rozsah soudního přezkumu

8. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde o žalobu věcně projednatelnou.

9. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by musel přihlédnout i bez námitky, soud neshledal.
10. Soud rozhodl ve věci samé bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná sdělila výslovný souhlas s tímto postupem. Žalobce se k výzvě soudu, zda trvá na nařízení jednání, nevyjádřil. Soud má proto za to, že oba účastníci s projednáním a rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí. Dokazování soud neprováděl.

Posouzení věci

11. Podle § 44a odst. 6 písm. c) zákona o pobytu cizinců je cizinec žádající o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia povinen *prokázat zajištění prostředků k pobytu na území podle § 42d odst. 2 písm. c) nebo prokázat, že náklady na pobyt cizince přebírá tuzemská hostitelská organizace.*
12. Podle § 174a zákona o pobytu cizinců *správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
13. Podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu *správní orgán řízení o žádosti zastaví, jestliže žadatel v určené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení.*
14. Podle § 82 odst. 4 správního řádu *k novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.*
15. Mezi účastníky není sporu o tom, že žalobce ve lhůtě stanovené ministerstvem nedoložil doklad o zajištění prostředků k pobytu na území, ačkoliv byl k jeho doložení řádně vyzván. Sam žalobce uvedl, že tak učinil až po vydání usnesení o zastavení řízení, resp. po podání odvolání, přičemž opožděné doplnění vysvětluje pochybením své zástupkyně. Sporný tedy není skutkový stav věci, ale jen právní otázka, zda byla žalovaná povinna k opožděně doloženému dokladu přihlédnout a zda tvrzený zásah do soukromého života žalobce mohl být důvodem k prolomení účinků koncentrace řízení.
16. Nejvyšší správní soud se koncentrací řízení v pobytových věcech zabýval a opakovaně dospěl k závěru, že *„v pobytových věcech cizinců se plně uplatní koncentrační zásada a že odvolací orgán nemůže zohlednit dodatečně předložené doklady v odvolacím řízení, které cizinec mohl a měl předložit již v prvostupňovém řízení“* (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 10. 2017, čj. 7 Azs 237/2017-26, nebo rozsudek NSS ze dne 19. 1. 2017, čj. 10 Azs 206/2016-48, a v něm citovaná rozhodnutí). Zásada koncentrace sice není bezvýjimečná, avšak její prolomení je namístě především tam, kde správní orgán vede řízení z moci úřední nebo

rozhoduje o sankci. Naproti tomu v řízeních zahajovaných na žádost cizince platí, že v řízeních o žádosti je zásada koncentrace řízení zcela namístě a běžně se uplatňuje.

17. Žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu je dispozičním úkonem cizince, který se domáhá vzniku nebo prodloužení pobytového oprávnění. Je proto především na něm, aby žádost podal úplnou, popřípadě aby její vady odstranil ve lhůtě stanovené ministerstvem. Jestliže žadatel nedoloží zákonem vyžadované náležitosti, jde o podstatnou vadu žádosti, která brání jejímu věcnému posouzení. Opožděné doplnění v odvolacím řízení pak zpravidla nemůže zhojit nečinnost žadatele v řízení před ministerstvem.
18. V projednávané věci žalobce netvrdí žádnou objektivní překážku, která by mu bránila doklad o zajištění prostředků k pobytu předložit včas. Poukazuje pouze na pochybení své dřívější zástupkyně. Taková okolnost však nemůže být důvodem k prolomení koncentrace podle § 82 odst. 4 správního řádu. Volba zástupce i procesní důsledky jeho jednání zásadně tíží zastoupeného účastníka (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2025, čj. 6 Azs 88/2025-41, bod 22). Není úkolem správních orgánů ani soudu napravovat běžná procesní pochybení zástupce tím, že zcela pominou zákonnou úpravu náležitostí žádosti a koncentrace řízení.
19. Soud proto nepřisvědčil žalobci, že uplatnění koncentrace bylo v jeho případě projevem neúčelného formalismu. Doklad o zajištění prostředků k pobytu je zákonem výslovně stanovenou náležitostí žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia. Bez něj ministerstvo nemohlo žádost věcně posoudit. Nešlo tedy o marginální či nadbytečný doklad, nýbrž o podklad vztahující se k samotné zákonné podmínce pobytu. Jestliže žalobce tento doklad nepředložil ani na výzvu ve stanovené lhůtě, byly splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu.
20. Tím není řečeno, že by koncentrace řízení v pobytových věcech nemohla být nikdy prolomena z důvodu ochrany soukromého nebo rodinného života cizince. Rozšířený senát NSS v rozsudku ze dne 5. 11. 2025, čj. 8 Azs 99/2023-65, č. 4717/2026 Sb. NSS, konstatoval, že *„správní orgán je povinen s ohledem na čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince i v případě, jsou-li dány důvody pro vydání rozhodnutí o zastavení řízení dle § 66 odst. 1 správního řádu.“* Nejde však o bezbřehé pravidlo. Jak totiž rozšířený senát dodal, přiměřenost posuzuje správní orgán tehdy, *„je-li možnost zásahu patrná z okolností věci, ze spisu či ji cizinec tvrdí.“* Pokud zásah *není vůbec myslitelný*, není důvod k prolomení procesních pravidel.
21. Stejně východisko vyplývá již z rozsudku NSS ze dne 22. 1. 2020, čj. 10 Azs 256/2019-39, č. 3990/2020 Sb. NSS. V něm NSS uvedl, že čl. 8 Úmluvy může být v pobytových věcech přímým korektivem zákonné úpravy, avšak zpravidla jen tehdy, jestliže cizinec vznesl *„konkrétní námitku nepřiměřenosti“* a jím tvrzený zásah *„není již na první pohled nemyslitelný či jen zdánlivý“*. Nestačí tedy pouhá obecná proklamace, že rozhodnutí bude mít dopad do soukromého života. Účastník musí alespoň v základních rysech tvrdit, v čem jeho soukromý nebo rodinný život na území České republiky spočívá a proč by do něj mělo být rozhodnutím zasazeno nepřiměřeně.
22. Žalobce této povinnosti nedostál. Netvrdil, že by na území České republiky měl manželku, partnerku, děti, jiné závislé rodinné příslušníky, stabilní sociální zázemí, dlouhodobé pracovní či ekonomické vazby, zdravotní důvody nebo jiné okolnosti, které by zakládaly intenzivní soukromý či rodinný život chráněný čl. 8 Úmluvy. Jeho tvrzení se soustředí na obecný dopad zastavení řízení, tedy nutnost vycestovat, podat novou žádost

prostřednictvím zastupitelského úřadu a možné přerušení studia. Ani okolnosti studia a pobytu na území České republiky však žalobce nijak nekonkretizoval. Neuvedl, jaký studijní program studuje, v jaké fázi studia se nachází, jaké konkrétní nevratné následky by přerušení studia mělo, ani proč by je nebylo možno řešit standardními prostředky.

23. Soud nepochybně, že zastavení řízení o žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu může být pro cizince citelné. To však samo o sobě nečiní rozhodnutí nepřiměřeným. Čl. 8 Úmluvy negarantuje cizinci právo vstoupit na území určitého státu, pobývat na něm ani získat konkrétní druh pobytového oprávnění. Působí jen jako korektiv v případech, kdy by rozhodnutí mělo nepřiměřený dopad na již existující konkrétní soukromé či rodinné vazby. U rozhodnutí, v jehož důsledku zaniká oprávnění pobývat na území České republiky, je třeba zkoumat konkrétní dopady do sféry cizince, nikoli však nahrazovat absentující tvrzení účastníka úvahami správního orgánu.
24. Nelze přehlédnout ani to, že zákonné podmínky pro prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia nejsou samoučelné. Jsou vázané na konkrétní účel pobytu, který má být skutečně naplňován. U pobytu za účelem studia je požadavek doložení prostředků k pobytu zcela racionální a legitimní. Má zajistit, že cizinec bude schopen na území pobývat bez nepřiměřené zátěže pro veřejné prostředky a v souladu s deklarovaným účelem pobytu. Žalobce tedy nemůže úspěšně namítat, že mu má být prodloužen pobyt za účelem studia bez toho, aby včas doložil jednu ze zákonných podmínek tohoto pobytu.
25. Soud proto uzavírá, že správní orgány nepochybily, pokud v daném případě zastavily řízení pro neodstranění podstatné vady žádosti. Opožděně doložený doklad o prostředcích k pobytu nebyla žalovaná povinna zohlednit, neboť žalobce neprokázal, že jej nemohl předložit dříve. Současně nebyly tvrzeny ani ze spisu nejsou zřejmé takové konkrétní okolnosti soukromého či rodinného života žalobce, které by vyžadovaly prolomení koncentrace řízení nebo vedly k závěru o nepřiměřeném zásahu ve smyslu čl. 8 Úmluvy. Námitky žalobce proto nejsou důvodné.

Závěr a náklady řízení

26. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji zamítl [§ 78 odst. 7 s. ř. s.].
27. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, náleželo by jí proto právo na náhradu nákladů řízení. Nad rámec její běžné úřední činnosti jí ovšem žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno, 14. května 2026

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu

